

2023- yil yanvar oyi uchun
dastlabki ma'lumot

QASHQADARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
(75) 221-44-28

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Qashqadaryoda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-** yil yanvar oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **35068,5 ming AQSH** dollariga yetdi va **2022-** yilning yanvar oyiga nisbatan **36043,1 ming AQSH** dollariga yoki **2,7 %** ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar, ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023- y.: **3 5068,5** -2,7 %

(2022- y.: **3 6043,1**)

Saldo

2023- y.: **12678,3**_(2022 y.: **4008,1**)

Eksport

2023- y.: **2 3873,4** +19,2 %

(2022- y.: **2 0025,6**)

Tovarlar: **23571,6**

Xizmatlar: **301,8**

Import

2023- y.: **1 1195,1** -30,1 %

(2022- y.: **1 6017,5**)

Tovarlar: **11195,1**

Xizmatlar: **0,0**

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **2 3873,4** ming AQSH dollariga (**19,2 %** ga ko‘paydi) va import hajmi **1 1195,1** ming AQSH dollariga (**30,1 %** ga kamaydi).

Hisobot davrida **1 2678,3** ming AQSH dollari qiymatida aktiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2023- yil yanvar, ming AQSH dollari)

Turkiya	Rossiya Federatsiyasi	BAA	XXR	Qozog‘iston
TSA – 7890,4	TSA – 5551,3	TSA – 3403,8	TSA – 3230,1	TSA – 2620,7
Eksport: 6897,4 Import: 993,0	Eksport: 3371,0 Import: 2180,3	Eksport: 3403,8 Import: 0,0	Eksport: 439,8 Import: 2790,3	Eksport: 1340,0 Import: 1280,7
 22,5 %	 15,8 %	 9,7 %	 9,2 %	 7,5 %

Qirg‘iz Respublikasi	Koreya Respublikasi	Pokiston	Polsha	Vetnam
TSA – 1678,1	TSA – 1344,9	TSA – 1327,8	TSA – 1267,9	TSA – 834,8
Eksport: 1610,2 Import: 67,9	Eksport: 0,9 Import: 1344,0	Eksport: 1229,0 Import: 98,8	Eksport: 1151,2 Import: 116,7	Eksport: 834,8 Import: 0,0
 4,8 %	 3,8 %	 3,8 %	 3,6 %	 2,4 %

Qashqadaryo viloyati jahonning **40** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (**22,5 %**), Rossiya Federatsiyasida (**15,8 %**), BAAda (**9,7 %**), XXRda (**9,2 %**), Qozog‘istonda (**7,5 %**), Qirg‘iz Respublikasida (**4,8 %**) va Koreya Respublikasida (**3,8 %**) qayd etilgan.

Shuningdek, qo‘shni davlatlar bilan o‘zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko‘rish mumkin.

Xususan, Tojikiston, Qirg‘iz Respublikasi va Qozog‘iston kabi qo‘shni davlatlar bilan TSAda so‘nggi yillarda katta o‘zgarishlar kuzatilyapti.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO‘LGAN ASOSIY UCH DAVLAT (2023- yil yanvar, ming AQSH dollari)

Turkiya – 7890,4

Rossiya Federatsiyasi – 5551,3

BAA – 3403,8

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo‘yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan **15** ta davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi va BAA davlatlari shular jumlasidandir. Qolgan **5** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar, ming AQSH dollari)

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Turkiya	5816,7	10757,7	7890,4
 <i>Eksport</i>	3728,3	9041,1	6897,4
<i>Import</i>	2088,4	1716,6	993,0
Rossiya Federatsiyasi	3521,0	4541,4	5551,3
 <i>Eksport</i>	1196,3	3378,7	3371,0
<i>Import</i>	2324,7	1162,7	2180,3
BAA	51,3	195,7	3403,8
 <i>Eksport</i>	0,0	151,8	3403,8
<i>Import</i>	51,3	43,9	0,0
XXR	6200,7	7892,5	3230,1
 <i>Eksport</i>	1551,4	918,6	439,8
<i>Import</i>	4649,3	6973,9	2790,3
Qozog'iston	2323,8	2008,8	2620,7
 <i>Eksport</i>	672,4	1210,5	1340,0
<i>Import</i>	1651,4	798,3	1280,7
Qirg'iz Respublikasi	960,6	485,6	1678,1
 <i>Eksport</i>	934,1	464,2	1610,2
<i>Import</i>	26,5	21,4	67,9
Koreya Respublikasi	5,9	195,1	1344,9
 <i>Eksport</i>	0,7	0,9	0,9
<i>Import</i>	5,2	194,2	1344,0
Pokiston	453,5	960,1	1327,8
 <i>Eksport</i>	443,3	931,6	1229,0
<i>Import</i>	10,2	28,6	98,8
Polsha	209,3	586,2	1267,9
 <i>Eksport</i>	0,0	424,0	1151,2
<i>Import</i>	209,3	162,2	116,7
Vetnam	0,0	0,1	834,8
 <i>Eksport</i>	0,0	0,0	834,8
<i>Import</i>	0,0	0,1	0,0

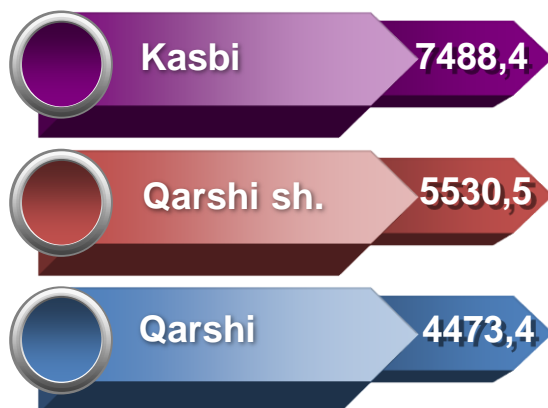
Davlatlar		2021- y.	2022- y.	2023- y.
Hindiston		396,9	976,7	781,4
	<i>Eksport</i>	326,0	629,2	598,7
	<i>Import</i>	70,9	347,5	182,7
Misr		320,9	0,0	751,2
	<i>Eksport</i>	320,9	0,0	750,6
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,6
Italiya		26,4	779,1	666,3
	<i>Eksport</i>	0,0	95,4	0,0
	<i>Import</i>	26,4	683,7	666,3
Eron Islom Respublikasi		1096,6	1183,0	623,2
	<i>Eksport</i>	910,4	1093,3	578,8
	<i>Import</i>	186,2	89,7	44,4
Belarus Respublikasi		0,0	11,8	553,6
	<i>Eksport</i>	0,0	11,8	69,6
	<i>Import</i>	0,0	0,0	484,0
Fransiya		31,0	3,8	416,4
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	31,0	3,8	416,4
Avg'oniston		326,8	281,9	401,1
	<i>Eksport</i>	326,8	261,6	401,1
	<i>Import</i>	0,0	20,3	0,0
Tojikiston		579,7	1012,0	222,3
	<i>Eksport</i>	471,6	70,5	222,3
	<i>Import</i>	108,1	941,5	0,0
Tunis		0,0	0,0	215,0
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	215,0
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Ozərbayjon		0,0	290,1	203,6
	<i>Eksport</i>	0,0	290,1	203,6
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0

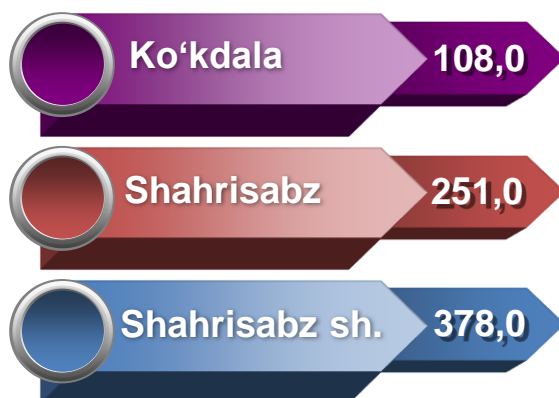
QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar)*

	Hajm ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qashqadaryo viloyati	35068,5	97,3	100,0
<i>hududlar:</i>			
G'uzor	1321,3	70,0	3,8
Dehqonobod	2727,4	3,9 m.	7,8
Qamashi	776,7	43,3	2,2
Qarshi	4473,4	41,6	12,7
Koson	1470,8	63,7	4,2
Kitob	1409,1	30,1	4,0
Mirishkor	922,6	5,9 m.	2,6
Muborak	871,3	143,9	2,5
Nishon	4241,8	6,8 m.	12,1
Kasbi	7488,4	2,1 m.	21,4
Ko'kdala	108,0	-	0,3
Chiroqchi	844,7	97,2	2,4
Shahrisabz	251,0	38,6	0,7
Yakkabog'	2252,3	2,2 m.	6,4
Qarshi sh.	5530,5	103,2	15,8
Shahrisabz sh.	378,0	39,0	1,1
Boshqalar	1,2	1,2	0,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

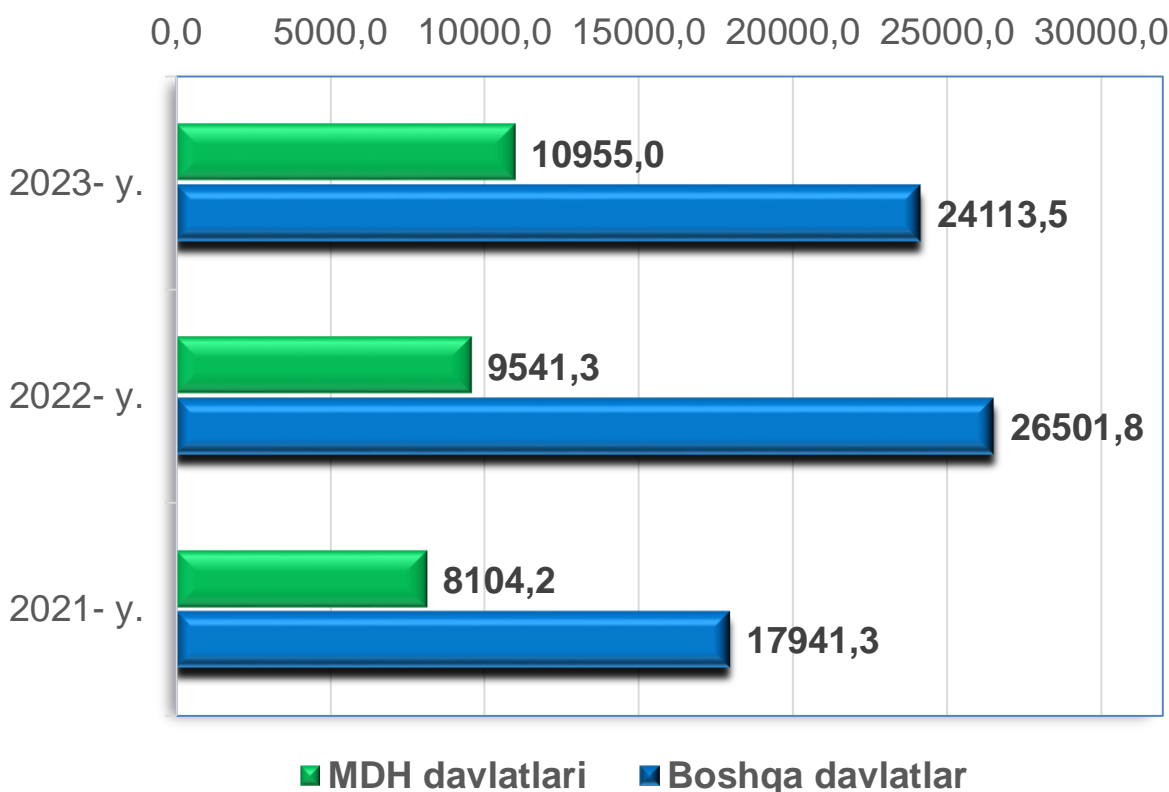

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Kasbi tumani **21,4 %** ulush bilan **7 488,4** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Ko'kdala tumani **0,3 %** ulush bilan **108,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, Qashqadaryo viloyatining, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan.

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **31,2** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan **14,8** % ga ko'paygan.

Qashqadaryo viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023- yilning yanvar oyida 2022- yilning mos davriga nisbatan **9,0** % ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi **68,8** % ni tashkil etdi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar holatiga ko'ra, **1 0955,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **6899,0** ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import **4056,0** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar, ming AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 5551,3
Eksport – 3371,0
Import – 2180,3

Qozog'iston

TSA – 2620,7
Eksport – 1340,0
Import – 1280,7

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 1678,1
Eksport – 1610,2
Import – 67,9

Belarus

TSA – 553,6
Eksport – 69,6
Import – 484,0

Tojikiston

TSA – 222,3
Eksport – 222,3
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 43,2
Eksport – 0,0
Import – 43,2

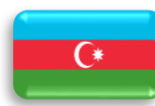
Moldova

TSA – 82,3
Eksport – 82,3
Import – 0,0

Ozarbajjon

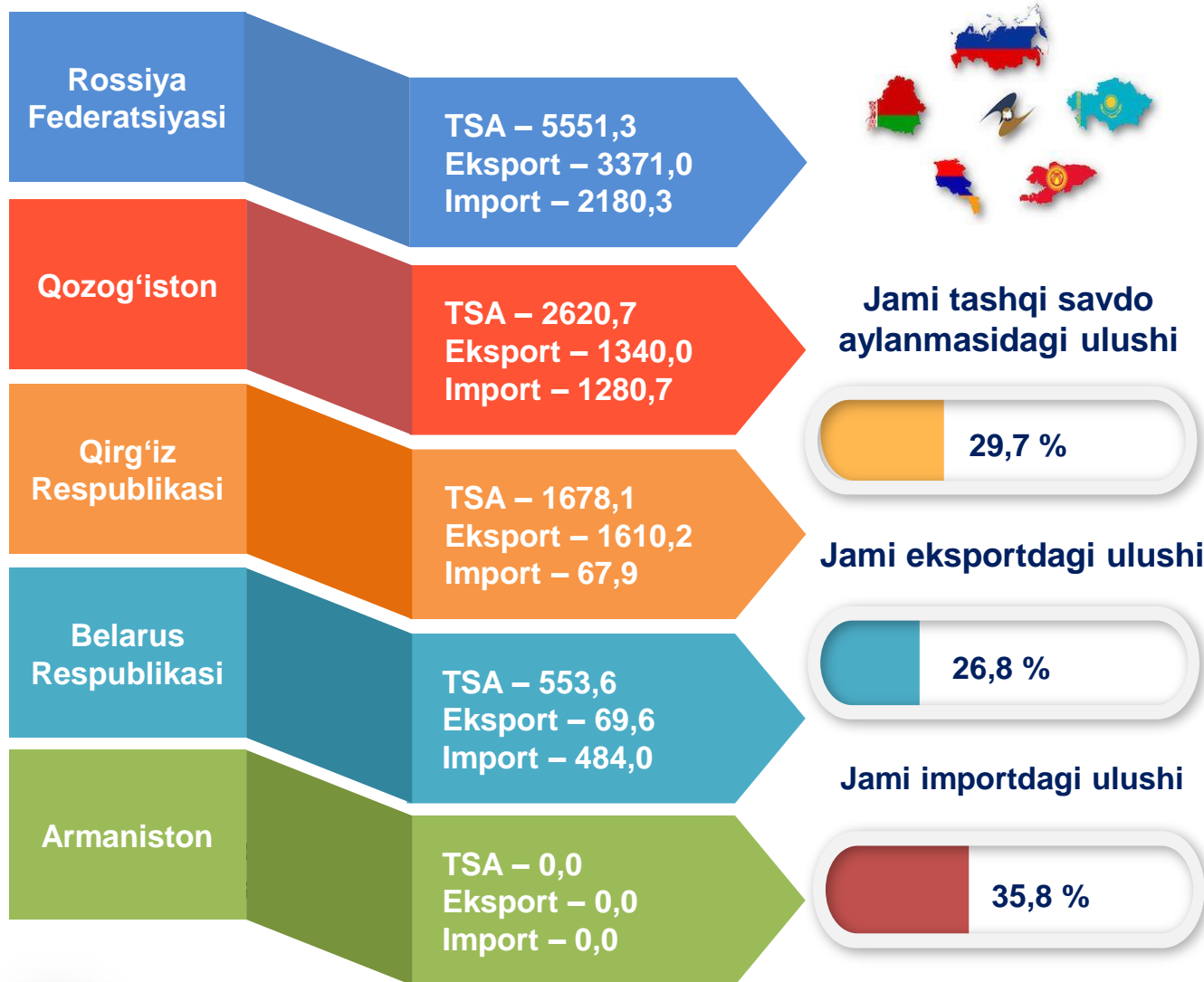
TSA – 203,6
Eksport – 203,6
Import – 0,0

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (**48,9 %**), Qirg'iz Respublikasi (**23,3 %**) hamda Qozog'iston (**19,4 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

 Qashqadaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **1 0403,7** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **6390,8** ming AQSH dollari, import hajmi esa **4012,9** ming AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'lishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksport bop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni **69** taga yetdi va ular tomonidan **23873,4** ming AQSH dollari qiymatini va (2022- yilning mos davriga nisbatan **19,2 %** ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar, ulushi % da)

Qashqadaryo viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasini (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar, oyi yillar kesimida)

XSST tarkibi	ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	20025,6	23873,4	170,3	119,2	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3914,6	4593,5	2,1 m.	117,3	19,5	19,3
Ichimliklar va tamaki	0,8	-	30,8	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	450,9	364,9	4,5 m.	80,9	2,3	1,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	486,3	3317,3	191,2	6,8 m.	2,4	13,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va muamlar	-	-	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	0,4	23,7	-	59,3 m.	-	0,1
Sanoat tovarlari	14419,6	14782,3	153,8	102,5	72,0	61,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	271,0	292,0	90,4 m.	107,7	1,4	1,2
Turli xil tayyor buyumlar	6,1	-	-	-	-	-
Boshqa tovarlar	-	198,0	-	-	-	0,8
Xizmatlar	475,9	301,7	7,1 m.	63,4	2,4	1,3

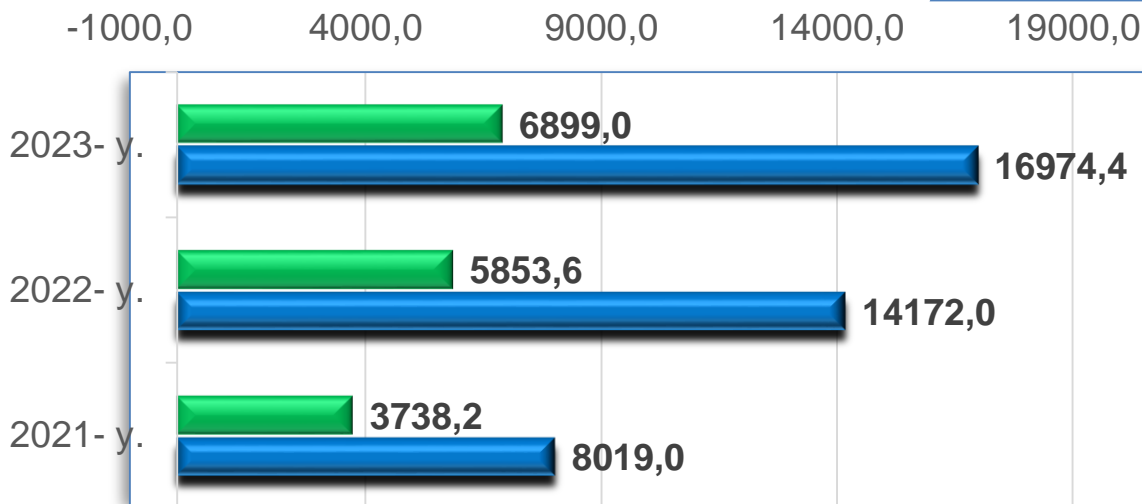
Eksport tarkibida tovarlar ulushi **98,7 %** ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**61,9 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**19,3 %**) va mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (**13,9 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023- yilning yanvar oyida MDH mamlakatlariga **6899,0** ming AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning **28,9 %** ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

■ MDH davlatlari ■ Boshqa davlatlar

2023- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Turkiya, BAA, Rossiya Federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, Qozog'iston, Pokiston va Polsha kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy Eksportdagi ulushi **79,5 %** ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar, % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar, yillar kesimida)*

Davlatlar	ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Turkiya	9041,1	6897,4	2,4 m.	76,3	1	1
Rossiya Federatsiyasi	3378,7	3371,0	2,8 m.	99,8	2	3
Xitoy Xalq Respublikasi	918,6	439,8	59,2	47,9	6	11
Pokiston	931,6	1229,0	2,1 m.	131,9	5	6
Qozog'iston	1210,5	1340,0	180,0	110,7	3	5
Tojikiston	70,5	222,3	14,9	3,2 m.	15	13
Afg'oniston	261,6	401,1	80,0	153,3	11	12
Eron Islom Respublikasi	1093,3	578,8	120,1	52,9	4	10
Qirg'iz Respublikasi	464,2	1610,2	49,7	3,5 m.	8	4
Ukraina	212,5	-	97,2	-	12	-
Polsha	424,0	1151,2	-	2,7 m.	9	7
Hindiston	629,2	598,7	193,0	95,2	7	9
Moldova Respublikasi	151,6	82,3	-	54,3	14	14
Turkmaniston	63,6	-	25,9	-	16	-
Misr	-	750,6	-	-	-	8
Singapur	-	-	-	-	-	-
Chex Respublikasi	-	41,8	-	-	-	16
Belarus Respublikasi	11,8	69,6	-	5,9 m.	17	15
Germaniya	314,8	-	-	-	10	-
BAA	151,8	3403,8	-	22,4 m.	13	2

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023- yil yanvar)*

	Hajm ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qashqadaryo viloyati	23873,4	119,2	100,0
<i>hududlar:</i>			
G'uzor	549,6	33,7	2,3
Dehqonobod	1918,3	2,9 m.	8,0
Qamashi	751,5	43,3	3,2
Qarshi	4352,3	54,7	18,2
Koson	1442,7	121,6	6,0
Kitob	557,9	110,5	2,3
Mirishkor	887,9	5,7 m.	3,7
Muborak	442,2	96,7	1,9
Nishon	3784,2	15,4 m.	15,9
Kasbi	6114,0	3,0 m.	25,6
Ko'kdala	108,0	-	0,5
Chiroqchi	693,7	110,2	2,9
Shahrisabz	212,1	45,1	0,9
Yakkabog'	342,2	58,1	1,4
Qarshi sh.	1698,2	101,5	7,1
Shahrisabz sh.	17,4	2,8 m.	0,1
Boshqalar	1,2	1,2	0,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Kasbi

6114,0

Qarshi

4352,3

Nishon

3784,2

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Ko'kdala

108,0

Shahrisabz

212,1

Yakkabog'

342,2

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Kasbi tumani **25,6** % bilan **6114,0** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Ko'kdala tumani **0,5** % bilan **108,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar oyida **51,8** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **36,6** barobarga yoki **13,9** ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (**32,8** %), Rossiya Federatsiyasi (**23,0** %), Pokiston (**18,0** %), hamda Afg'oniston (**11,0** %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023- yil yanvar oyida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **3668,1 ming** AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **19,2** % ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi **15,3** % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2023- yil yanvar, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Dukkakli quritilgan</p> <p>981,6 ming AQSH dollari</p> <p>8,0 ming tonna 2,5 m. % ↑</p> 	<p>Har-xil yong'oqlar</p> <p>600,6 ming AQSH dollari</p> <p>8,7 ming tonna 99,4 % ↓</p> 	<p>Uzum quritilgan</p> <p>638,3 ming AQSH dollari</p> <p>5,5 ming tonna 78,9 % ↓</p> 	<p>Pomidor</p> <p>268,1 ming AQSH dollari</p> <p>2,8 ming tonna 95,4 % ↓</p>
<p>Sitrus quritilgan</p> <p>177,2 ming AQSH dollari</p> <p>2,8 ming tonna 14,5 m. % ↑</p> 	<p>Mevalar</p> <p>168,0 ming AQSH dollari</p> <p>3,2 ming tonna 19,2 % ↓</p> 	<p>Boshqa quritilgan sabzavotlar</p> <p>202,8 ming AQSH dollari</p> <p>4,6 ming tonna 3,6 m. % ↑</p> 	<p>Har-xil turdagi karamlar</p> <p>97,9 ming AQSH dollari</p> <p>1,5 ming tonna 45,0 % ↓</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023- yil yanvar)

Davlatlar	Ming tonna	ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Qozog'iston	2867,3	1201,4	32,8
 Rossiya Federatsiyasi	687,8	844,3	23,0
 Pokiston	273,1	661,0	18,0
 Afg'oniston	573,0	401,1	11,0
 Tojikiston	524,9	210,0	5,7
 BAA	67,0	111,0	3,0
 Iroq	68,0	94,5	2,6
 Turkiya	44,0	53,4	1,5
 Ozarboyjon	20,9	37,4	1,0
 Jazoir	22,0	30,8	0,8
 Belarus Respublikasi	35,5	23,2	0,6
 Boshqa davlatlar	-	-	-

* qiymat ifodasidan

2023- yil yanvar oyida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog'istonga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **32,8** % i), bu ko'rsatkich Belarus Respublikasi eksport hajmidan **54,7** barobar ko'p.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O‘zbekiston uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta‘minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2023- yil yanvar oyi yakuni bo‘yicha **14501,3 ming AQSH dollari** to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **60,7 %** ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan **7,7 %** ga ko‘paydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida ip kalava (**80,4 %**), tayyor to‘qimachilik mahsulotlari (**18,3 %**) asosiy ulushni egallagan.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar, ming AQSH dollari)

		2022- yil	2023- yil
Jami		13458,6	14501,3
	Ip kalava	12666,3	11664,2
	Tayyor to‘qimachilik mahsulotlari	623,0	2659,3
	Trikotaj mato	-	107,5
	Gazlamalar	169,3	70,3
	Paypoq mahsulotlari	-	-

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (yanvar, ming AQSH dollari)

	2022- yil	2023- yil	O‘shish sur‘ati, % da
 Turkiya	8817,6	6828,2	77,4
 Rossiya Federatsiyasi	1713,6	2140,7	124,9
 Qirg‘iz Respublikasi	99,9	1073,2	10,7 m.
 Polsha	424,0	1071,7	2,5 m.
 Vetnam	-	834,8	-
 Misr	-	750,6	-
 Eron Respublikasi	796,7	486,8	61,1
 XXR	747,4	439,8	58,8
 Tunis	-	215,0	-
 Marokash	-	169,6	-
 Qozog‘iston	149,9	107,4	71,6
 Belgiya	-	94,7	-
 Moldova Respublikasi	86,1	82,3	95,6
 Pokiston	654,3	59,7	9,1
 Boshqa davlatlar	30,9	146,8	4,8 m.

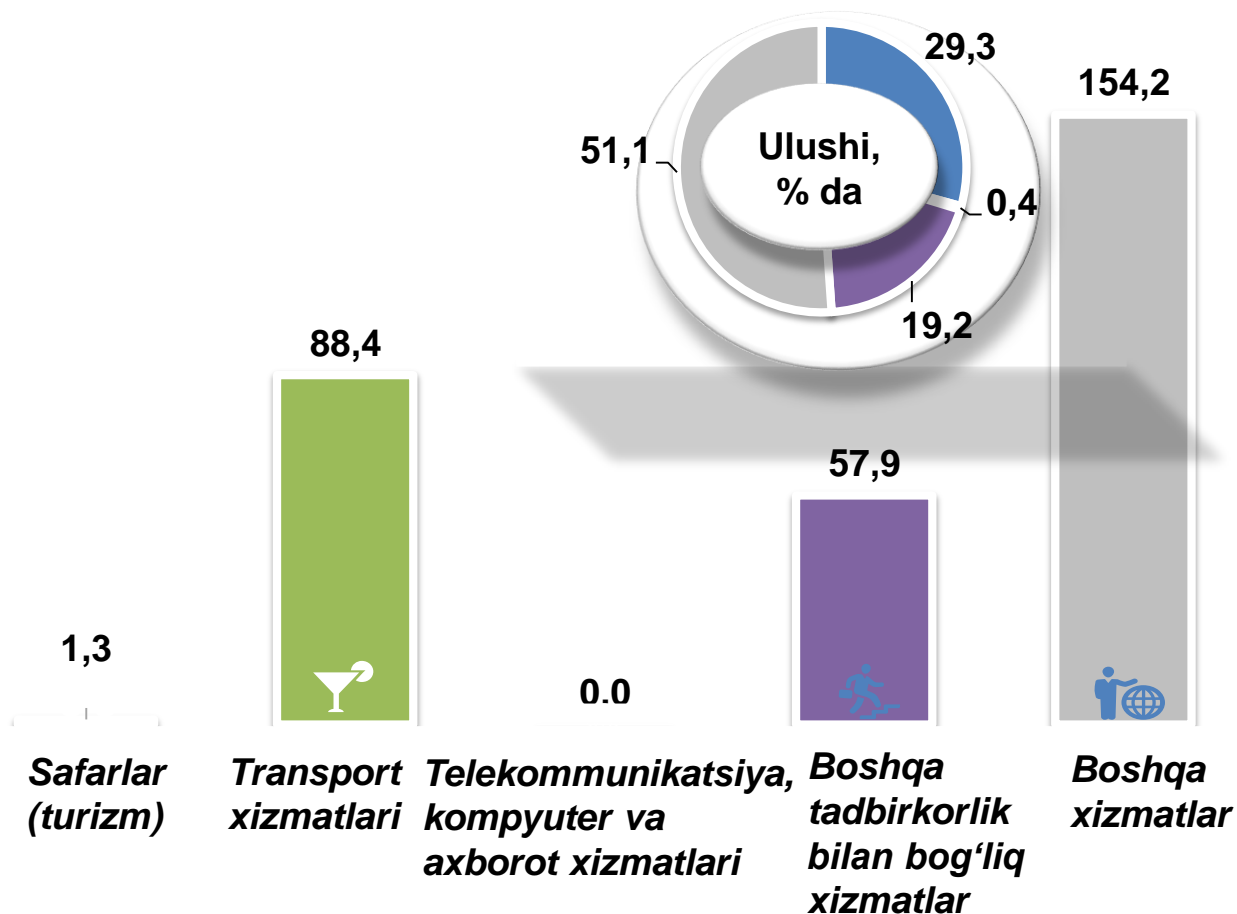
Viloyatning to‘qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag‘batlantirish borasidagi amaliy ishlar natijasida viloyatimizning ushbu sohadagi salohiyati va hamkor davlatlardagi to‘qimachilik bozoridagi ulushi oshib bormoqda.

To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Turkiya (**47,1 %** – **6828,2** ming AQSH dollari) va Rossiya Federatsiyasi (**14,8 %** – **2140,7** ming AQSH dollari) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **301,8** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **1,3** % ini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **36,6** % ga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi boshqa xizmatlar (**51,1** %), transport (**29,3** %), boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (**19,2** %) va safarlar (turizm) (**0,4** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

QASHQADARYO VILOYATINING IMPORTI

2023- yilning yanvar oyida import hajmi **1 1195,1** ming AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan **69,9 %** ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, sanoat tovarlari (**51,9 %**), mashinalar va transport asbob-uskunalari (**16,6 %**) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**12,8 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar oyida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **4822,4** ming AQSH dollariga kamaydi va **1 1195,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa kuzatilmadi.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar, yillar kesimida)*

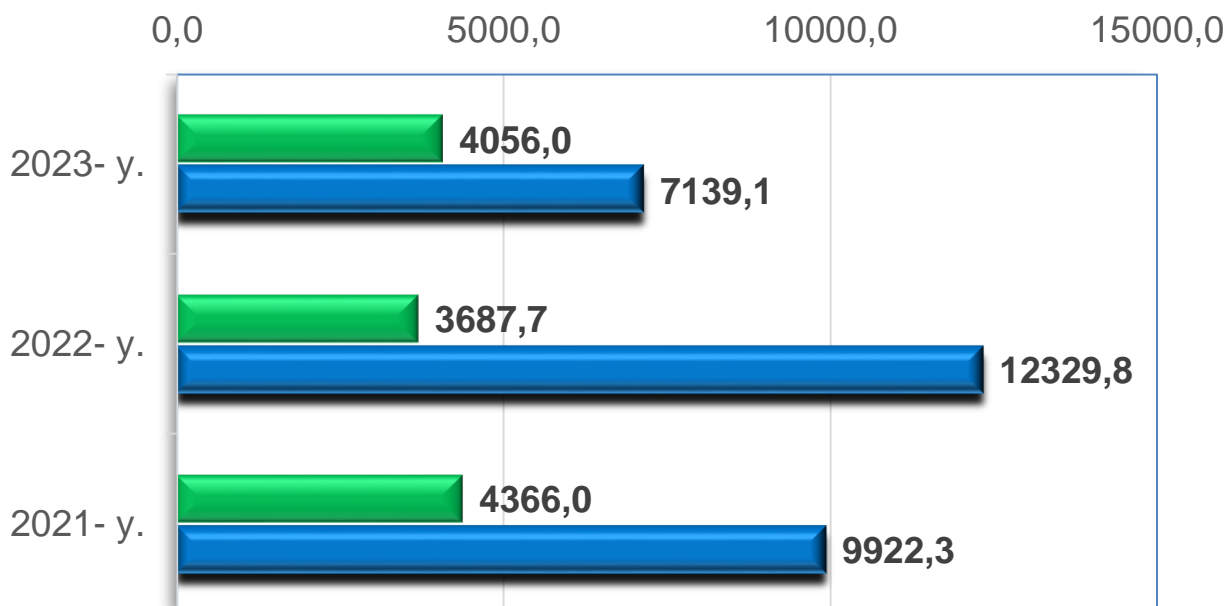
XSST tarkibi	ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	16017,5	11195,1	112,1	69,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	822,1	839,3	30,9	102,1	5,1	7,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	144,7	278,9	142,0	192,7	0,9	2,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	465,7	709,4	96,2	152,3	2,9	6,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	154,2	-	5,3 m.	-	1,0	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	912,0	1429,8	66,9	156,8	5,7	12,8
Sanoat tovarlari	10121,0	5807,2	142,2	57,4	63,2	51,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	2538,0	1858,3	122,9	73,2	15,9	16,6
Turli xil tayyor buyumlar	856,4	265,1	2,0 m.	30,9	5,3	2,3
Boshqa tovarlar	3,4	7,1	97,1	2,2 m.	-	0,1
Xizmatlar	-	-	-	-	-	-

2023- yil yanvar oyi natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **36,2 %** ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **10,0 %** ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

■ MDH davlatlari ■ Boshqa davlatlar

2023- yil yanvar oyida Qashqadaryo viloyati **28** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya Federatsiyasi, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, Turkiya, Italiya va Belarus Respublikasi) jami importning **87,0 %** ni tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar, % da)

QASHQADARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar, yillar kesimida)

Davlatlar	ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
XXR	6973,9	2790,3	150,0	40,0	1	1
Rossiya Federatsiyasi	1162,7	2180,3	50,0	187,5	3	2
Koreya Respublikasi	194,2	1344,0	37,3 m.	6,9 m.	9	3
Qozog'iston	798,3	1280,7	48,3	160,4	4	4
Turkiya	1716,6	993,0	82,2	57,8	2	5
Italiya	683,7	666,3	25,9 m.	97,5	5	6
Belarus Respublikasi	-	484,0	-	-	-	7
Fransiya	3,8	416,4	12,3	109,6 m.	19	8
Hindiston	347,5	182,7	4,9 m.	52,6	8	9
Janubiy Afrika	81,0	120,0	-	148,1	16	10
Polsha	162,2	116,7	77,5	71,9	11	11
AQSH	118,3	111,9	2,0 m.	94,6	13	12
Pokiston	28,6	89,8	2,8 m.	3,5 m.	17	13
Qirg'iz Respublikasi	21,4	67,9	80,8	3,2 m.	18	14
Litva	125,6	57,1	-	45,5	12	15
Germaniya	386,0	48,4	2,8 m.	12,5	7	16
Niderlandiya	168,4	46,4	45,5 m.	27,6	10	17
Eron Islom Respublikasi	89,7	44,4	48,2	49,5	15	18
Ukraina	566,0	43,2	8,0 m.	7,6	6	19
Ekvador	90,2	42,2	98,0	46,8	14	20

QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2023- yil yanvar)

	Hajm ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Qashqadaryo viloyati	11195,1	97,3	100,0
<i>hududlar:</i>			
G'uzor	771,7	3,0 m.	6,9
Dehqonobod	809,1	18,3 m.	7,2
Qamashi	25,2	42,4	0,2
Qarshi	121,1	4,4	1,1
Koson	28,1	2,5	0,3
Kitob	851,2	20,4	7,6
Mirishkor	34,7	-	0,3
Muborak	429,1	2,9 m.	3,8
Nishon	457,6	121,7	4,1
Kasbi	1374,4	88,3	12,3
Ko'kdala	-	-	-
Chiroqchi	151,0	62,9	1,4
Shahrisabz	38,9	21,7	0,3
Yakkabog'	1910,1	4,5 m.	17,1
Qarshi sh.	3832,3	104,0	34,2
Shahrisabz sh.	360,6	37,4	3,2
Boshqalar	-	-	-

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Qarshi sh. 3832,3

Yakkabog' 1910,1

Kasbi 1374,4

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Qamashi 25,2

Koson 28,1

Mirishkor 34,7

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi shahri **34,2** % bilan **3832,3** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Qamashi tumani **0,2** % bilan **25,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

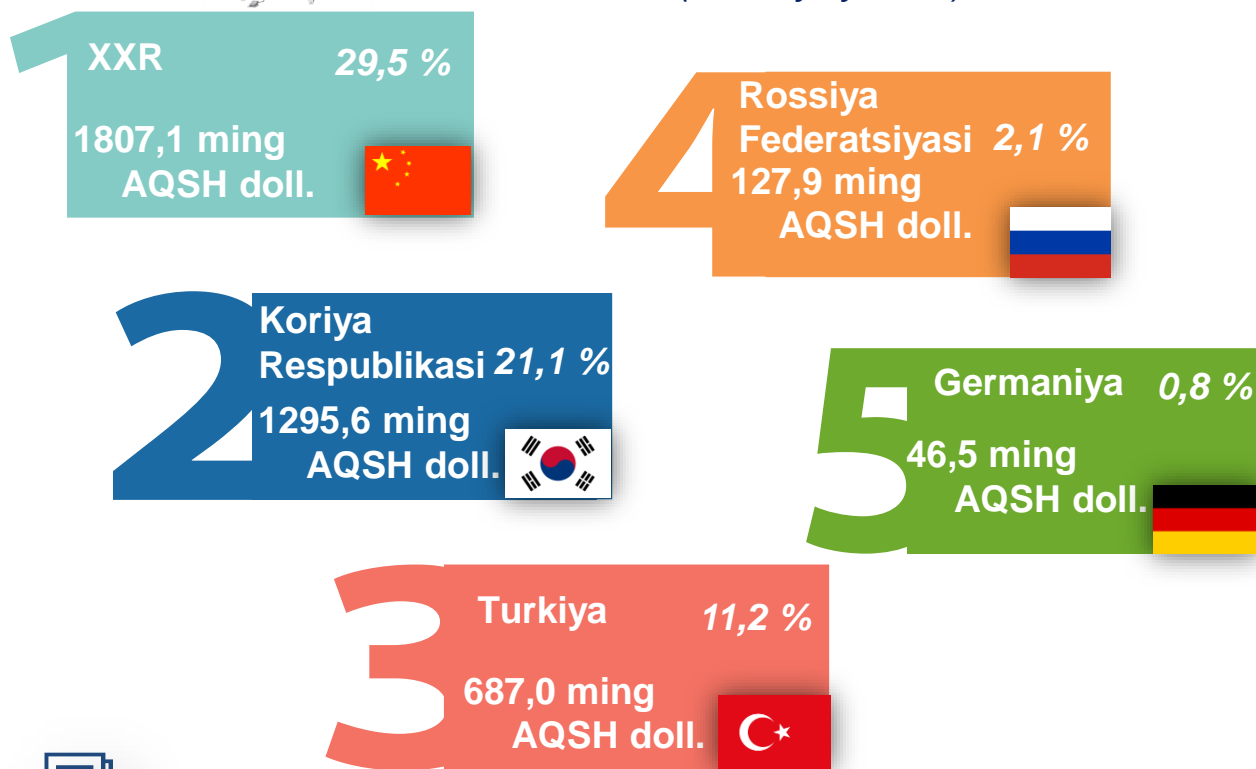

Qashqadaryo investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalari hajmi **6 125,9** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan **35,3** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **54,7** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2023- yil yanvar)

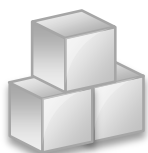
2023- yil yanvar oyida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **3337,1** ming AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Qashqadaryo Viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR - **1807,1** ming AQSH dollari (**29,5** %), Koreya Respublikasi - **1295,6** ming AQSH dollari (**21,1** %) va Turkiya - **687** ming AQSH dollari (**11,2** %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2023- yil yanvar oyida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi **5807,2** ming AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **42,6** % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi **51,9** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2023- yil yanvar, ulushi, % da)

1060,5 ming AQSH
doll.
ulushi – 18,3 %

298,2 ming AQSH
doll.
ulushi – 5,1 %

180,8 ming AQSH
doll.
ulushi – 3,1 %

**Koreya
Respublikasi**

Italiya

**Rossiya
Federasiyasi**

111,9 ming AQSH
doll.
ulushi – 1,9 %

93,5 ming AQSH
doll.
ulushi – 1,6 %

AQSH

Firansiya

2023- yil yanvar oyida sanoat mahsulotlari importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **4313,8** ming AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Qashqadaryo Viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Koreya Respublikasi – **1060,5** ming AQSH dollari (**18,3** %), Italiya - **298,2** ming AQSH dollari (**5,1** %) va Rossiya Federasiyasi – **180,8** ming AQSH dollari (**3,1** %) kabi davlatlarga to'g'ri keldi.